

UĒĒVAL.

कृष्या instr. f. in ungeduldiger Erregung: पद्व्या कृष्याम् RV. 1, 56, 5. सोमस्य 8, 57, 14.

कृष, कृषति (विलेखे) Dhātup. 20, 7. — कृष्य s. bes.
कृष P. 3, 1, 140. 1) m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. Pflug (auch als Waffe) AK. 2, 9, 13. H. 225. 891. HALĀ. 2, 420. 5, 46. MBH. 3, 809(m.). कृष्यस्य बोधा 12724. 13, 3599. 3, 15297. HARIV. 5035. 6784. R. 1, 40, 19. बलदेवो कृषपाणिः VARĀH. BRH. S. 58, 36. 69, 17. 70, 2. 86, 46. HEM. JOGAÇ. 3, 108. KHANDOM. 42. BHĀG. P. 10, 68, 40. कृषामियोग GOBH. 4, 4, 21. कृति Gtr. 1, 12. कृष्येषा Schol. zu KĀTJ. ÇA. 22, 3, 48. कृषेण ANUPADAS. 5, 2. मुख R. 5, 19, 4. 7, 17, 37. कृकुद् BUĀG. P. 5, 25, 7. वृष्टुः und वंश Deichsel eines Pfluges VJUTP. 133. ऋषीर DIVĀVADĀNA 50. पङ्क्तिदान Verz. d. Oxf. H. 35, a, 38. besteht aus acht Theilen: ईषा, युग, स्थाणु, निर्गल, पाशिका, मृदुचछ, चाल und पञ्चनी KRSHIS. 9, 6. 7. कृषमष्टगव धर्म्यम् 8, 3. दशगव, पञ्चगव 5. — 2) m. N. pr. a) pl. eines Volkes und Landes im Norden VARĀH. BRH. S. 14, 22. 27. 16, 6. 32, 19. TĪRAN. 171 (कृषि WASSILJEV 53). — b) eines Autors Verz. d. B. H. No. 166. — 3) f. ई Methonica superba (vgl. कृषिनी und लाङ्गलिकी) RĀĒAN. 4, 130. — f. कृषा s. bes. — 4) n. a) Bez. einer best. zu den Ākṛtijoga gezählten Constellation VARĀH. BRH. 12, 4. 13. — b) = वैत्र्य deformitas (zur Erklärung des Namens अकृष्या) R. 7, 30, 22. = प्रतिषेध und विवाद (zur Erklärung von अर्यकृष) ÇĀKṚĪJANA in Verz. d. Oxf. H. 162, b, N. 5. — Vgl. अर्य, बृहद्वल, वेह, सु, कृल und कृलिक.

कृषका f. gaṇa प्रेतादि zu P. 4, 2, 80. davon adj. कृषकान् ebend.
कृषगोलक m. ein best. Thier MBH. 13, 5498. = दीर्घपुच्छो गोलकपी कीटविशेषः NILAK.; vgl. गलगोलिन्.
कृषदी f. = कृषि RĀĒAN. 6, 198. कृषदी RĀĒAN. im ÇKDr.
कृषधर 1) adj. einen Pflug führend, Pflüger ÇĪOTISTATVA im ÇKDr. — 2) m. a) Bein. des mit einem Pfluge bewaffneten Baladeva, älteren Bruders des Kṛṣṇa (vgl. कृषापुध), ÇABDAR. im ÇKDr. MBH. 1, 7912. Gtr. 1, 12. 7, 28. — b) N. pr. eines Mannes RĀĒA-TAR. 7, 207. fgg.
कृषबन्ध gaṇa खण्डिकादि zu P. 4, 2, 45. — Vgl. कृषबन्ध.
कृषभूति s. कृषभूति.
कृषभूत् m. = कृषधर 2) a) TRIK. 1, 1, 36. MBH. 9, 2934. MEGH. 60.
कृषभूति 1) f. Ackerbau WILSON nach ÇABDAR. भूति ÇKDr. nach derselben Aut. — 2) m. Bein. Upavarsha's TRIK. 2, 7, 23.

कृषमुखी f. ein best. Metrum: 4 Mal —, —, —, —, — COLEBR. Misc. Ess. 2, 159 (IV, 1). Ind. St. 8, 318.

कृषमुहूर्त n. Verz. d. Oxf. H. 86, b, 25.
कृष्य, यति = कृषि गृह्णाति P. 3, 1, 21 nebst Vārtt. अज्ञकृषत् ebend.
कृषरान् n. = अकृष्य RĀĒAN. im ÇKDr.
कृषकृला interj. des Beifalls: ऽशब्द MBH. 1, 2174. 5482. 2, 2298. 5, 7290. 7, 857. R. 2, 40, 36. 81, 14 (82, 13 GORR.). R. GORR. 2, 13, 27 (कृषकृला° zu lesen). 3, 31, 41. 5, 56, 73.

1. कृषा indecl. Anruf an eine Freundin im Drama AK. 1, 1, 7, 15. H. 334. DAÇAR. 2, 65. SĀB. D. 172, 13.
2. कृषा f. die Erde; Wasser; ein berauschendes Getränk ANEKĀRTHAK. im ÇKDr.

कृषापुध (कृष + ञा°) 1) adj. einen Pflug zur Waffe habend; m. Bein. Baladeva's (vgl. कृषधर) AK. 1, 1, 4, 18. HALĀ. 1, 29. MBH. 1, 7012. 7953. 3, 12589. 4, 2356. HARIV. 4677. auf Vishṇu-Kṛṣṇa übertragen MBH. 13, 7009. WEBER, KRSHNĀG. 294. 298. fg. PAÑĀAR. 4, 3, 127. — 2) m. N. pr. verschiedener Männer COLEBR. Misc. Ess. 1, 149. 219. 2, 47. Verz. d. B. H. No. 109. 1403. Verz. d. Oxf. H. 53, a, 41. 84, b, No. 143. fg. 110, b, 17. 113, b, 10. 126, a, 23. 154, a, 42. fg. 183, a, 4. 185, b, 43. 195, b, 7. 8. 273, a, No. 647. b, 1 v. u. 274, a, No. 649. 280, a, 8. 292, a, 44. b, 40. 323, a, No. 765. Verz. d. Cambr. H. 15. Ind. St. 8, 184. 192. fgg. 201. fg. MED. Anh. 2. HALL 207. KSHITĪÇ. 5, 19. fg. Notices of Skt Mss. 2, 60. 67. 70. ऽमिञ्च 1, 119. Halājudha's Wörterbuch hat Th. AUFRECHT herausgegeben.

कृषाकृ m. ein scheckiges Ross H. 1243.
कृषाकृल 1) m. n. ein best. heftiges Gift AK. 1, 2, 4, 10. H. 1195. MED. I. 167. HALĀ. 3, 25. Spr. (II) 2852. क्रोध° 3001. 4677, v. l. HEM. JOGAÇ. 3, 28. 32. PAÑĀAT. 105, 6. VOP. 5, 7. Vgl. कृलकृल, कृलकृल. — 2) m. eine Eidechsenart TRIK. 2, 5, 12. H. 1298. MED. — 3) m. eine Schlangenart (ब्रह्मसर्प) TRIK. 1, 2, 2. MED. — 4) m. N. pr. eines Buddha TRIK. 1, 1, 15. — H. an. 4, 300 heisst es कृषाकृलस्तु कृषभाले कृले विषे । वृष्ट्या च कृषाकृला R. GORR. 2, 13, 27 fehlerhaft für कृलकृल.
कृषि UĒĒVAL. zu UĒĒDIS. 4, 117. 1) = जित्या P. 3, 1, 117 (जित्य nach dem Comm.). H. 890. VOP. 26, 20. ein grosser Pflug TRIK. 2, 9, 2. कृषि गृह्णाति = कृषयति P. 3, 1, 21, Schol. VOP. 21, 17. — 2) m. N. pr. eines Mannes gaṇa गृष्ट्यादि zu P. 4, 1, 136. — Vgl. unter कृल 2), सु° und कृलेय.

कृलिक (von कृल) m. 1) Ackerbauer GOVARDHANA 203 bei WEBER, HĀLA 161. — 2) N. pr. eines Schlangendämons MBH. 1, 1560. — Vgl. कृलिक.
कृलिकृषा m. nach MAHĪDH. eine Löwenart VS. 24, 31. कृलीकृषा TS. 5, 3, 12, 1. 7, 22, 1 nach Comm. = तृषाकृषि (ऽसिंह) oder कृलिकृषक.
कृलिकृषम् (von कृल) 1) adj. mit einem Pfluge versehen gaṇa सुखादि zu P. 5, 2, 181. m. Ackerbauer H. 890. an. 2, 292. — 2) adj. in Verbindung mit राम oder m. ohne राम Bez. Baladeva's (vgl. कृषधर) AK. 1, 1, 4, 19. H. 224. H. an. MBH. 3, 10240. 5, 4425. 7, 442. 13, 6860. HARIV. 2099. 9469. KHANDOM. 42. कृलिकृषती TRIK. 3, 3, 179. — 3) m. N. pr. eines Rishi R. GORR. 1, 33, 36. fgg. — 4) f. ऽनी a) eine Menge von Pflügen VOP. 7, 35. — b) Methonica superba (vgl. लाङ्गलिकी und कृषा unter कृल) RATNAM. im ÇKDr. RĀĒAN. 4, 130.

कृलिकृषु s. कृलिकृषव.
कृलिकृषि (कृलिकृषि + प्रिय) 1) m. Nauclea Cadamba (कदम्ब) ROXB. AK. 2, 4, 2, 22. H. 1138. HĀR. 96. — 2) f. ein berauschendes Getränk AK. 2, 10, 29. H. 902.
कृलिम eine best. hohe Zahl bei den Buddhisten VJUTP. 179. 182.
कृलिमा f. N. pr. einer der sieben Mütter Skanda's MBH. 3, 14396.
कृलिरामशर्मन् m. N. pr. eines Autors GILD. Bibl. 502. Notices of Skt Mss. 1, 231.

कृलीकृषा ein best. Eingeweide AV. 2, 33, 3. — Vgl. auch कृलिकृषा.
कृलीन m. Tectona grandis ÇABDĀK. im ÇKDr. v. l. für कृनील Pandanus odoratissimus RATNAM. im ÇKDr.
कृलीमक m. 1) eine Form der Gelbsucht WISE 249. KĀRAKA 8, 14. SUÇR.